ÇAPA ÇIZGIROMAN GRUBU

ÇapAK

sayı : 1 YIL : 1

500.000 T.L.

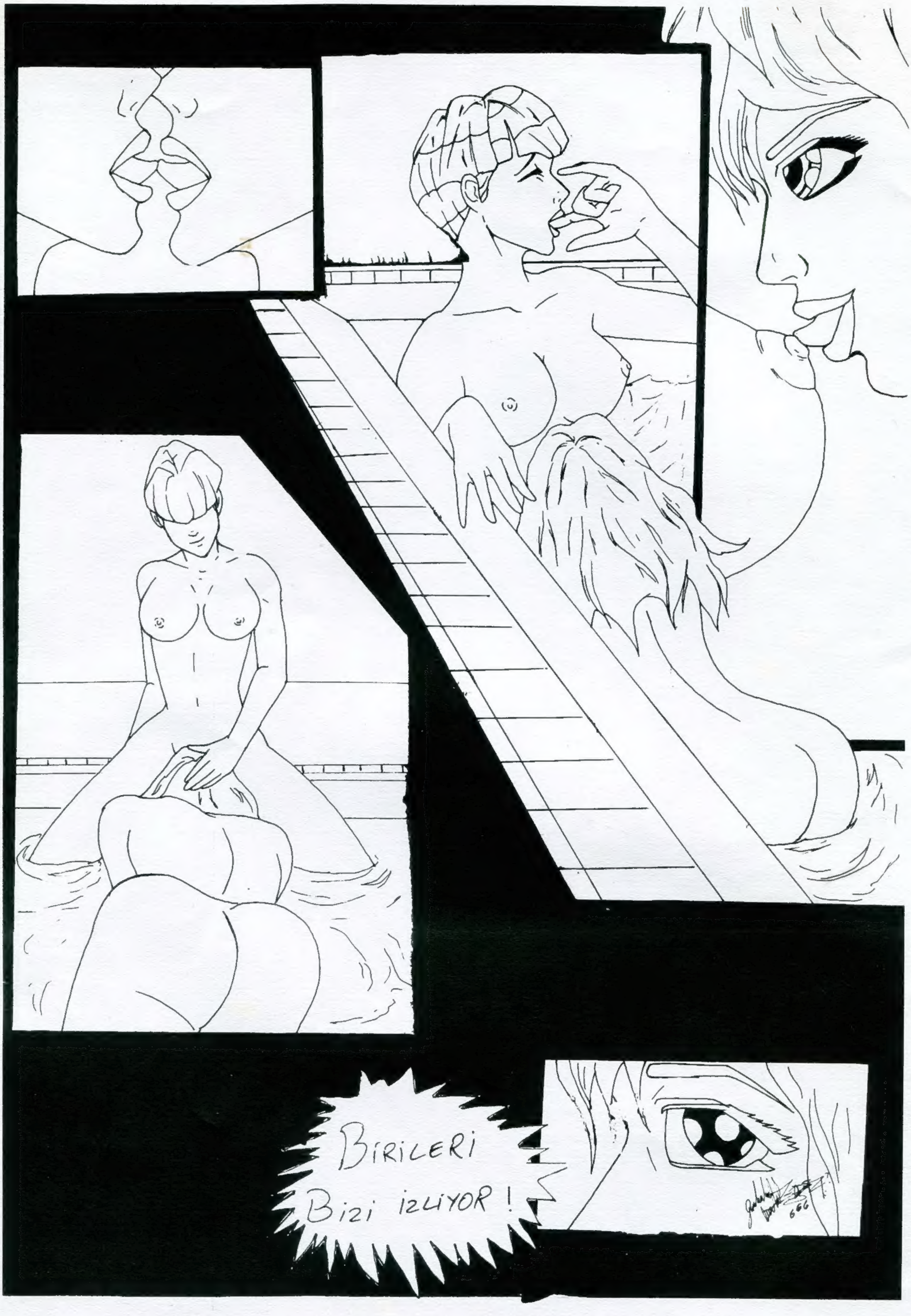
BiRiLERi Bizi iZLiYOR !

BİZ İZLİYORUZ!!

(OOHŞŞ)

İLETİŞİM ADRESİ:
AKIN CAD. CENGİZ SOK. 128/1
YENİMAHALLE/ANKARA

e-mail: cilbir @hotmail.com

not : Her grubaX bir YILDIRAY ÇINAR . özel teşekkür tabii ki ENGÜRÜ KAAAAVESİNE ve tüm sevenlerimize.

SELAM !

Şu anda elinizde tuttuğunuz dergi ilk sayımız olup az önce taze salgılanmıştır . Yani ÇAPAK artık gözünüzün önünde . Ona özenle ve sevecenlikle bakın ve hep sevin . Sevin çünkü ÇAPAK bir grup delinin üretimi . ÇAPA ÇİZGİROMAN GRUBU olarak yola çıkalı iki yıl oldu . Bu süre içinde aramıza yeni katılımlar da oldu tabii . Durum bu olunca ve ben Ümit Kireççi çıldırıp ille de dergi isterim diye tutturunca caaaaanım arkadaşlarım haydi dediler çalışmanı yap istediğin gibi editörcülük oyna . Eeeee yeni katılımcılar da çalışkan dinamikler olunca ortak bir çalışmayla ortaya ÇAPAK çıktı . Şimdi soracaksınız nedir ÇAPAK ? niye ÇAPAK diye ? Yanıtı çok basit : ÇAPAK çünkü biz çok çalıştık ve derginin içeriğiyle de dışarıgıyla da elden geldiğince göze batmak istiyoruz .

GÖZE DİKKAT BOL KEYİF
ÜMİT KİREÇÇİ

KAHRO / GÖKHAN GÖKMEN

MEDEA - SENARYO : ÜMİT KİREÇÇİ
FİKİR / ÇİZEN : GÖKHAN GÖKMEN

KAPAK : CREEPY DERGİSİ Fİ TARİHLİ SAYI
" MIKE RATERA "

KIYAMET AŞIKLARI
ÜMİT KİREÇÇİ - MUSTAFA KURAL

OMELAS ' I BIRAKIP GİDENLER
ÖYKÜ : URSULA K . LeGUIN
HAZIRLAYAN : ÜMİT KİREÇÇİ

İMKANSIZLIKLAR DEDEKTİFİ
YAZAN : LÖKER

DUA
YAZAN : ÜMİT
ÇİZEN : ÇAĞDAŞ

RÖPORTAJ - ÜMİT / KONUK LEVENT CANTEK

ÇAPAK - KAAN DEMİRÇELİK

Yaz şenliği,

OMELAS'I BIRAKIP GİDENLER

ÖYKÜ: URSULA K. LEGUIN
HAZIRLAYAN: ÜMİT KİREÇÇİ

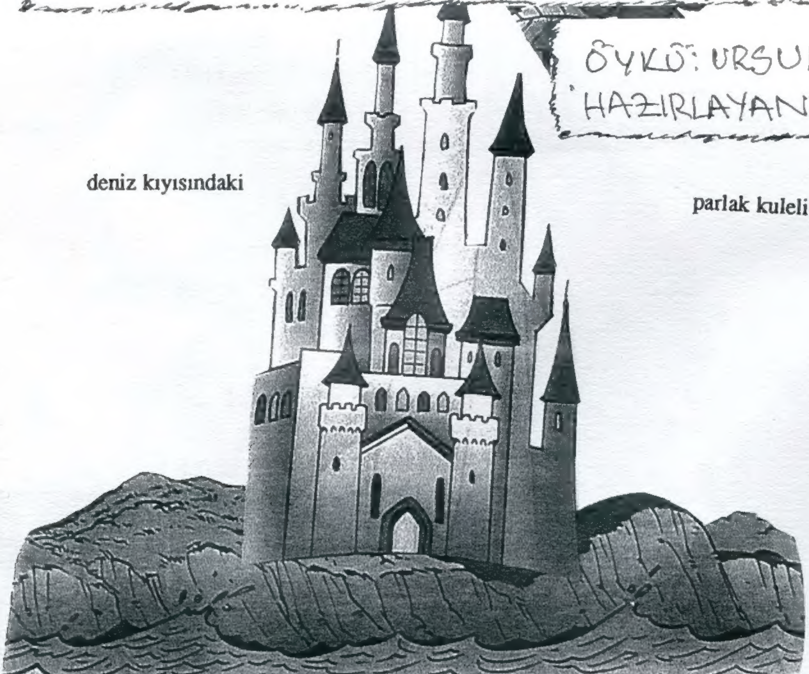

deniz kıyısındaki

parlak kuleli Omelas kentine

geldi.

Kırmızı damlı evler ve resimlerle
süslü duvarlar arasındaki sokaklarda,
kamu binalarının yanlarında geçit alayları yürüyordu.
Kimi sokaklardaysa müzik daha bir
hızlı çalıyor, gonglar ve davullar gümbürderken insanlar dans edi-
yordu. Yürüyüş değil danstı sanki bu.

Omelas'ın insanlarını nasıl anlatabili-rim ben sizlere?

Saf ve mutlu çocuklar değil onlar; onların çocuk ları mutlu ama.

Onlar, yaşamları mahvolmamış, olgun, zeki, tutku lu yetişkinler.

Elbette, çıplak güzeller, kendilerini arzula-

yanların açlığına ve tenin hazzına kutsal bir tatlı gibi sunarak dola şabilirler

ortalıkta.

Onlar da katılsın geçit alayına.

Çiftleşenlerin

üzerinde davullar gümbürdesin ve gonglarla arzunun zaferi

ilan edilsin (ve yabana atılamayacak bir nokta),

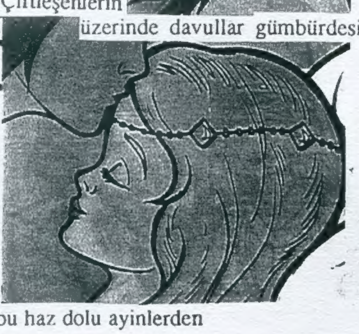

bu haz dolu ayinlerden

doğan çocuklar herkes tarafından sevilsin ve büyütülsün.

Monarşi ve kölelik olmadan yaşadıkları gibi, işlerini

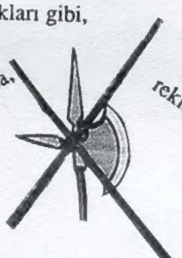

borsa, reklamlar, gizli polis ve bombalar olmadan da görüyorlardı.

Yine de, tekrarlıyorum, basit insanlar değildiler; kendi halinde çobanlar, soylu vahşiler, safıyane ütopyacılar değildiler. Bizden daha az karmaşık değillerdi. Sorun şu; ukalalarla züppelerin kışkırttığı kötü bir alışkanlığımız var bizim, mutluluğu aptalca bir şey gibi görüyoruz. Sadece acı entelektüel, sadece kötülük ilginç geliyor bize.

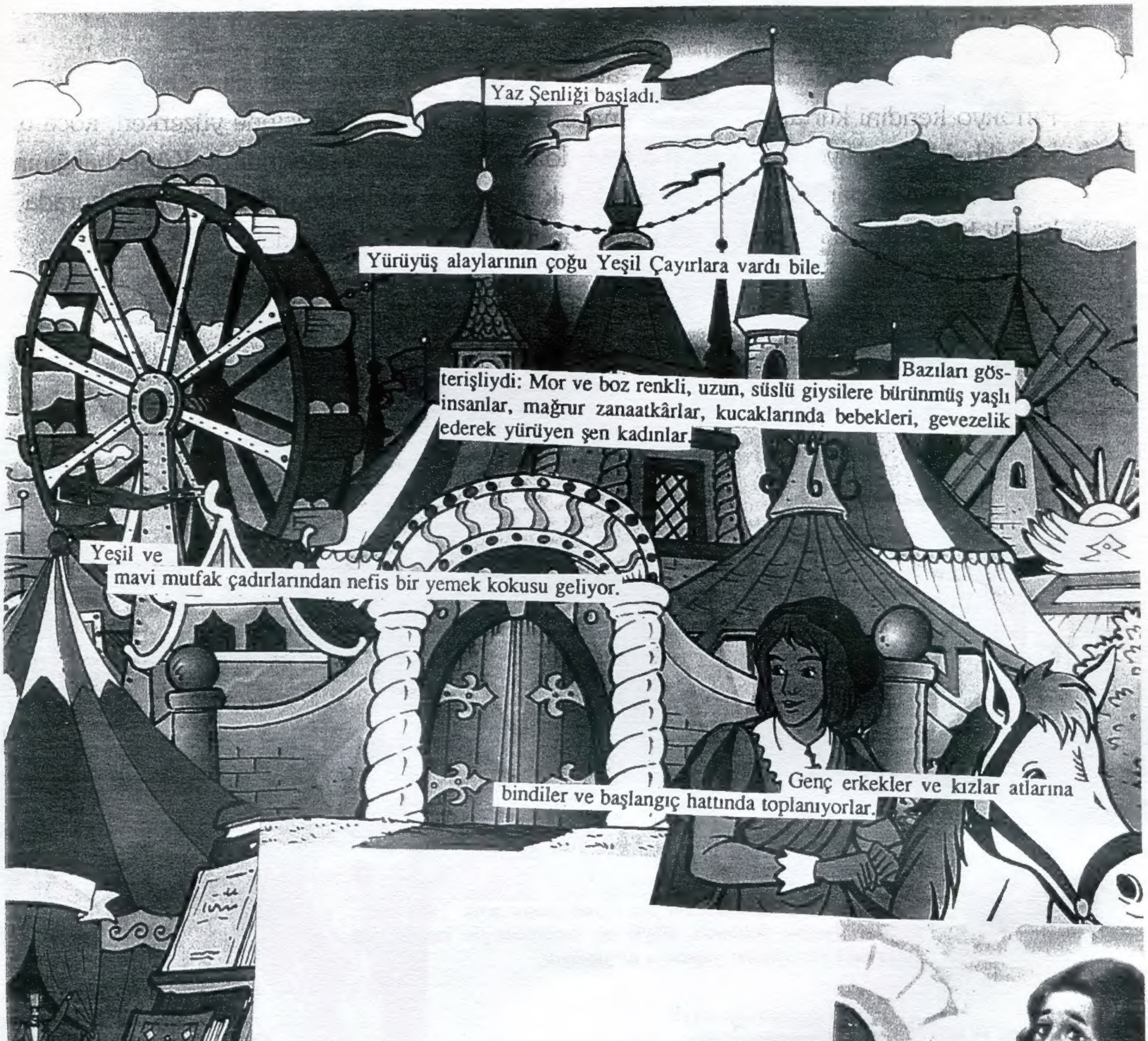

Dokuz, on yaşlarında bir çocuk kalabalığın dışında oturmuş, kendi başına kaval çalıyor. İnsanlar dinlemek için susuyor ve gülümsüyorlar. Ama onunla konuşmuyorlar. Çünkü çalmayı hiç bırakmaz, onları hiç görmez, koyu renk gözleri şarkının tatlı, incecik büyüsüne dal..ıştır.

İnanıyor musunuz?

Şenliği, kenti, coşkuyu kabul ediyor musu nuz?

Hayır mı?

Öyleyse bir şey daha anlatayım sizlere.

Omelas'ın güzel kamu binalarından birinin bodrumunda, belki de ferah evlerden birinin mahzeninde bir oda var. Kapısı kilitli, penceresi yok.

Mahzenin bir yerindeki örümcek ağları bürümüş bir pencereden vuran küçük tozlu bir ışık tahtaların arasındaki bir çatlaktan sızıyor.

Yerler pislik içinde, dokununca hafif bir ıslaklık geliyor ele;
mahzen pislikleri genellikle böyle olur zaten.

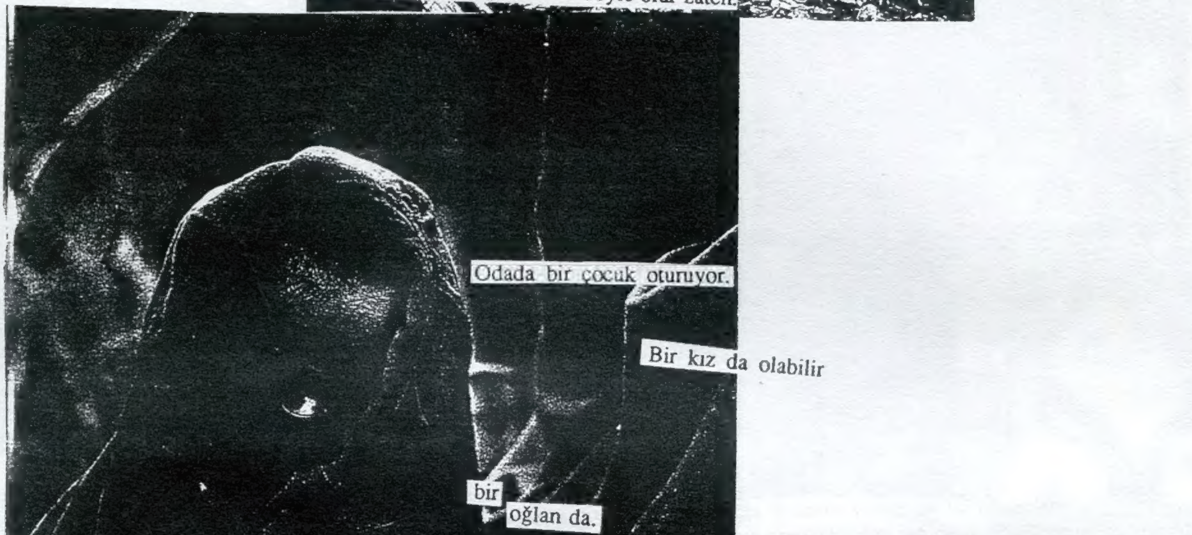

Odada bir çocuk oturuyor.

Bir kız da olabilir

bir
oğlan da.

Geri zekâlı gibi görünüyor. Belki sakat doğmuş, belki korku, kötü
beslenme ve ilgisizlik yüzünden aptallaşmış.

Kova ve süpürgelerin
en uzağındaki köşede iki büklüm oturmuş, burnunu karıştırıyor,
ayak parmakları ya da cinsel organıyla oynuyor.

Kapı hep kilitli; ve hiç kimse gelmiyor, sadece zaman zaman -çocuğun zaman ve süre kavramı yok- kapı gıcırdayarak açılıyor ve birisi ya da birkaç kişi görünüyor. İçlerinden biri gelip çocuğu tekmeleyerek kaldırıyor.

Ötekiler yaklaşmıyorlar hiç, yalnızca korku ve tiksintiyle süzüyorlar onu. Yiyecek kabı ve su çanağı çabucak dolduruluyor, kapı kilitleniyor, gözler kayboluyor.

Kapıdaki insanlar hiçbir şey söylemiyor, ama bu odada doğmamış olan, günışığını ve annesinin sesini hatırlayabilen bu çocuk arada bir konuşuyor. "İyi olacağım" diyor. "Lütfen bırakın beni. İyi olacağım!" Hiç cevap vermiyorlar. Çocuk, eskiden geceler boyu yardım ister ve bol bol ağlardı, ama artık inliyor yalnızca "ah-haa, eh-haa" ve gitgide daha az konuşuyor.

O kadar zayıf ki bacakları çöp gibi, midesi kemiklerine yapışmış , günde yarım tas mısır ve lapa ile yaşıyor. Çıplak. Sürekli dışkısı üzerinde oturduğundan kalçaları ve baldırları pişik ve yanık izleriyle dolu.

Hepsı, Omelas'ın tum insanları onun orada olduğunu biliyor.
Bazıları görmeye geliyor, diğerleri orada olduğunu bilmekle yetini-
yor.
Orada olması gerektiğini biliyor hepsi.
Bazıları nedenini anlı-
yor, bazıları anlamıyor; ama hepsi de farkındalar ki mutlulukları,
kentlerinin güzelliği,
dostluklarının sıcaklığı,
çocuklarının sağlığı,
alimlerinin bilgeliği,
zanaatkârlarının ustalığı
hatta hasatlarının bolluğu ve göklerinin berraklığı
tumuyle bu çocuğun dayanılmaz
sefaletine bağlı.

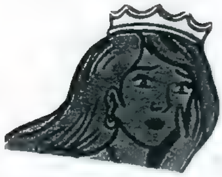

Mesele onlara ne kadar iyi anlatılırsa anlatılsın bu genç seyirciler gördüklerinden şaşkına döner, sersemleşirler. Aşmış olduklarını sandıkları tiksinti duygusuna kapılırlar. Tüm açıklamalara rağmen öfke, kızgınlık, çaresizlik hissederler. Çocuk için bir şeyler yapmak isterler. Ama ellerinden gelen hiçbir şey yoktur.

Haftalar veya yıllar boyu düşünebilirler bunun üzerinde.

Koşullar sert ve kesin; çocuğa güzel bir söz bile söylenemez.

Çocuk gibi kendilerinin de özgür olmadıklarını bilirler.

O çocuk sayesinde çocuklara böylesine iyi davranırlar. Bilirler ki zavallı çocuk karanlıkta acı çekmezse öteki, flüt çalan çocuk, genç süvariler yazın ilk sabahı, tüm güzellikleriyle gün ışığında yarışmaya hazırlanırken o coşkulu müziği yaratamaz.

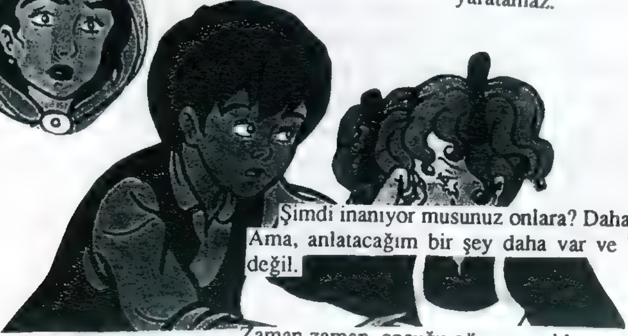

Şimdi inanıyor musunuz onlara? Daha inanılır oldular değil mi? Ama, anlatacağım bir şey daha var ve buna inanmak pek kolay değil.

Zaman zaman, çocuğu görmeye giden ergen kızlar ve oğlanlardan biri ağlayarak veya hiddetle dönmez evine. Daha doğrusu, evine dönmez.

Kimi zaman daha yaşlı bir adam ya da kadın bir iki gün susar kalır, sonra evini terk eder. Bu insanlar sokağa çıkar, sokakta bir başlarına yürürler. Yürüdükçe yürürler ve güzel kapılardan Omelas kentinin dışına çıkarlar.

Omelas'ı bırakır, karanlığın içine doğru yürürler ve geri gelmezler. Gittikleri yer çoğunuz için mutluluk kentinden bile daha zor tahayyül edilebilir bir yerdir. Onu hiç betimleyemem. Belki de yoktur.

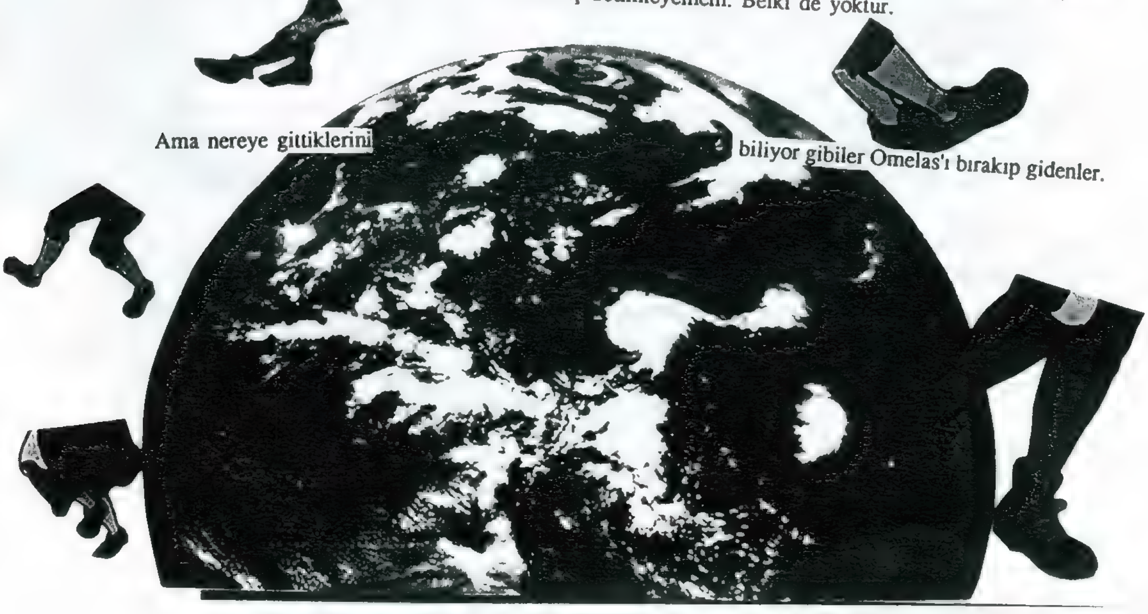

Ama nereye gittiklerini biliyor gibiler Omelas'ı bırakıp gidenler.

İlk sayımızda ilk röportajımızı çizgiroman için emek harcamış , " TÜRKİYEDE ÇİZGİROMAN " kitabını bize kazandırmış bir abimizle LEVENT CANTEK'LE yapıyoruz . Gazamız mübarek ola . HOYDA.

* * *

ABİCİM KİTABINLA İLGİLİ SOHBETE GEÇMEDEN İYİSİ Mİ SEN BİZE ÇİZGİROMANLA OLAN TANIŞMANI ŞÖYLE Bİ ÖZETLE , OLUR Dİ Mİ ?

Olur tabii. Çizgiromanla herkes gibi çocuk yaşlarda ilgilenmeye başladım . İlkokulda defterlere çizgiromanlar yapan , sonra da bu " sayıları " sınıfta kiralayan bir arkadaş grubum vardı . YÜZBAŞI VOLKAN ' dan esinlenerek. PİLOT yayınlarıydı adımız . Yaşıtlarımın çoğu o zamanlar ALFA YAYINLARI okuyucusuydu ve ben CONAN ' a mektup yazarak çoğuyla tanıştım .

BU TANIŞMALAR VERİMLİ OLDU BİLDİĞİM KADARIYLA .

Kesinlikle . Zaten mektubum bir çağrı mektubuydu . Çizerlerle çalışmaktı amacım . Lise ikiye gidiyordum , dersleri epey aksatarak çizgiroman yapmaya başladım . 1985 yılında SEYFİ KARADEMİR'le yaptığım dört öykü , o dönemin korku dergilerinde yayınlandı .

SANKİ BU MEKTUP OLAYI HEM BİZİM DERGİ İÇİN HEM DE OKUYUCU İÇİN ÖNEMLİ BİŞİİİ !

Düşünün , mektuplaştığın adam , o konuları ancak seninle konuşabiliyor , seninle paylaşabiliyor . 1990 yılında , bu insanların çoğuyla tanışma fırsatım oldu .

VE ÜNİVERSİTE YILLARINIZ ...

Üniversite yüzünden çizgiroman sayfasını biraz kapatmıştım . Bu arada yeni bir dalga olmuş . ALFA 'da ALİ RECAN gitmiş yerine okuyucuyla yaşıt olan KOSTA CERAN editörlüğe gelmişti . Bu bence önemli bir olaydı . KOSTA , çizgiromanla ilgili tartışmalara olanak tanıdı . Böylece , mesela : SÜPER KAHRAMAN ekolü ile İTALYAN çizgiromanlarını karşılaştıran tartışmalar oldu . önce bunların dışında kaldım .

AMA SONRA ...

Ama sonra tartışmaya katılan arkadaşlarla mektuplaştım . Biraraya geldik , bir FANZİN çıkarmaya karar verdik . " KORSAN " adında bir çalışmaydı . Uzun sürmedi .

VE ...

Ve KORSAN ' dan sonra " KOLONİ ",yi çıkarttık .

OH BE , SONUNDA DUYMAK İSTEDİĞİMİ DUYDUM !

O uyumlu bir fanzin oldu . İlk zamanlar , misyoner gibi davranıyor, bir tür " ÖZÜRCÜLÜKLE " , bakın bu sanattır , TOMMİKİS TEKSAS değil , bunu FELLİNİ okuyor , ECO okuyor diye çığlık atıyorduk . Sonra bunun saçma olduğuna karar verdik . önemli olan üretimdir : İyi iş vardır , kötü iş vardır . Burada

sen ne yapıyorsun sorusu önemlidir . KOLONİ , özgün , muhalif ve çizgi dışı bir yöne kaydı . KOPYACILAR ve TAKLİTÇİLER ayrıldı . KOLONİ on sayı kadar sürdü , Epey eğlendik doğrusu

PEKİ TÜRKİYEDE ÇİZGİROMANIN DURUMU EMEK VERENLERİYLE NE DERECE BAĞLANTILIDIR ABCİM ?

Çizgi işiyle uğraşanlar hakkında şöyle bir genelleme yapabilirim : Amatör ya da profesyonel , çoğunluğu yalnızca çizgiroman okuyarak çizgiroman yapan insanlar . Bu biraz ufuk meselesi . İlk çizerlerin çoğunluğu karikatürist geçmişine sahip. CEMAL NADİR okulunun en önemli etkisi gençleri akademiye yöneltmesi . Yetmişli yıllarda akademi çıkışlı çizgicileri izleyen ikinci kuşak tam bir düşüş gösterir .

PEKİ BU KUŞAĞIN İCRAATI HİÇ Mİ OLMADI ?

Çizgiroman için sanat diyen bu kuşak, işin gereklerini yerine getiremez : Ama kopya çeker , taklit eder , lafa geldi mi güzel güzel BOK atar .

SANKİ BİRKAÇIYLA TANIŞMIŞ GİBİYİZ ...

Çizgiroman gelişmediyse ilk bakılması gereken o para kazanmak için çalıp çırpılan dönemdir . Herkes GIRGIR ' a laf eder ama kesinlikle yanlış yapıyorlar . Bir başka problem de , örneğin SUAT YALAZ gibi isimlerin çizer yetiştirmemesi . Karikatürdeki USTA - ÇIRAK ilişkisi çizgiromanda oluşmamış .

OKUYUCUNUN DIŞARIDAN GELEN ÇALIŞMALARA YERLİLERDEN ÇOK YÖNELMESİ NEDEN OLABİLİR ?

Niye okusun ki ? Yenilikçi değildir herşeyden önce . Aranan devamlılıktır .

BU KADAR MI YANİ ?

Bir başka problem , bizde çizgiroman yapanların çalışmalarını büyükler için yapmalarıdır . Halbuki çizgiroman okuyucusu dünyanın her yerinde 9 - 15 yaş grubudur . Bizimkiler hep " gençlik için " yaparlar , erotizm vardır şu vardır bu vardır . Erkek dergileri poşete girerken KARA MURAT günlerce ANJELİK 'le sevişti . Erotizmi kullanmak da yenilikçiliktir , ahlakçı bir dünyaya saldırıdır ama adam bunu da sahiplenmiyor ki. VATAN MİLLET SAKARYA ...

GELELİM BU GÜNE !

Bugün çizgiroman okuyucusunun büyük bir çoğunluğu " çocukluğunu kovalayan " yetişkinler . Nostalji rüzgârı eski çizgiromanların fiyatını hababam pompalıyor .

PEKİ YENİ OKUYUCUNUN KONUMU NEDİR SİZCE ?

Bir başka grup gençler . Kentli , ingilizce bilen , süper kahramanları DÜNYA DAĞITIM , sahaflar aracılığıyla izleyenler .

Bu grubun sayısı daha da artacak görünüyor . Çünkü fanzinler çıkarıyorlar , FRP dalgasıyla bir arada gidiyorlar v.s.

ANLADIĞIM KADARIYLA HALA ÜMİTLİSİNİZ , YANİ GELECEK AÇISINDAN

Büyüyecek derken , abartmadan konuşuyorum . önü sonu bir KABİLE kadar sayıları var . Yerelleşmek , üretime dayanmak zorunluluğu önlerinde duran bir problem . Sanatın acıdan çıkması gerekliliği , AMERİKAN kaynaklı olmanın getirdiği anti - pati , kaçınılmaz olarak memlekette yaşananlarla bir bağ kurma gerekliliği hesaba katılmalı .

AMERİKAN EKOLÜNÜN BU ETKİSİ İYİ Mİ KÖTÜ MÜ ?

Çizgilerdeki etkinin boyutlarını tartışmadan şunu söyleyebilirim : Bu dergilerdeki tiplemeler resmen buzdan adam , az konuşuyorlar , mimik ve jestleri yok . Halbuki bizim folklorumuz İSKANDİNAV meselleriyle hiç bir bağı olmayan konuşkan bir gelenekten besleniyor . Mizah , argo , alaycılık yok bu hikayelerde .

PEKİ TEMENNİMİZ VAR MI ?

Benim aradığım İSYAN ve MUHALEFET . GENÇLİK DEDİĞİN DE BUDUR ZATEN .

GELELİM KİTABINIZA . KİTAP , SIRADAN BİR ARAŞTIRMA OLMANIN ÖTESİNDE BİR İÇERİĞE SAHİP . GEREK TÜRKİYE'NİN GEREKSE DÜNYANIN DEĞİŞEN SOSYO - POLİTİK ÇİZGİSİ İÇİNDE ÇİZGİROMANIN PARALELLİKLERİ DE ANLATILIYOR SÖZGELİMİ ... OKUYUCU OLARAK BU KİTAPTAN ALACAĞIMIZ ÇOK ŞEY OLACAĞINA İNANIYORUM ŞAHSEN .....

Eeeeee ?

ABİ CÜMLEYİ KURDUM SORUYU UNUTTUM . DU BAKİİM ... HA ! NEDEN " TÜRKİYE'DE ÇİZGİROMAN " ?

Benim bir borcum vardı . Hayatım boyunca " tu kaka " sayılmış çizgiroman için " o kadar da değil " demek istiyordum . Kolleksiyoncular , eski çizerler , meraklılar bir sürü insanla tanışmıştım . Çoğu yaşlı insanlardı ve bu sevgi , kitaplara olan bağlılıkları,sayfaları çevirirken gösterdikleri hassasiyet unutulacaktı . Onları ve sevdiğim çizgiromanları anlatmak istiyordum . "TÜRKİYEDE ÇİZGİROMAN" kitabını bu yüzden yazdım. Bir AŞK öyküsü ,bir çocukluk düşünün hitamı ya da intikam; ne derseniz deyin bir çok sebeple anlatabilirim neden yazdığımı. Bugün yazamam o biçimde. naif , çok çocukça bölümleri var . Ne bileyim belki ÇİZGİROMAN da öyle bir şeydir .

KIYAMET AŞIKLARI

Yazan: ÜMİT KİREÇÇİ
Çizen: MUSTAFA KURAL.

İşte bu hikaye, kıyamete baş kaldıran, kapılar açılır açılmaz kendini kutsal görevi için karmaşık tünellere atan o savaşçıların öyküsüdür.
Onlar kıyametin afetlerinden de kıyametin canavarlarından da korkmadan kendilerini dipsiz kuyuların karanlıklarına ölümün sıcak donduruculuğuna atarlar.

Hiç bir şey onları
kıyameti yenmek için
seçilmiş olan kutsal
savaşlarını tanrısallaştırmak
uğruna savaşma
kararlılığını engelleyemez.
Ölüm onlar için
sadece zafer demektir.
Ve onlar da bilir ki
sonsuza kadar
yaşamakla birkaç
saatlik yaşam arasın-
daki tek fark
SAVAŞIP
SAVAŞMADIĞINDIR.

Ve işte onlar ki savaşmadan asla yok olmayacaklardır ve zafer hep onlardan yanadır.
"Onlar: 'SPERM SAVAŞÇILAR'"
SÜRECEK
Mustafa/99

KAHRO

YAZAN / ÇİZEN:
GÖKHAN GÖKÇE GÖKMEN

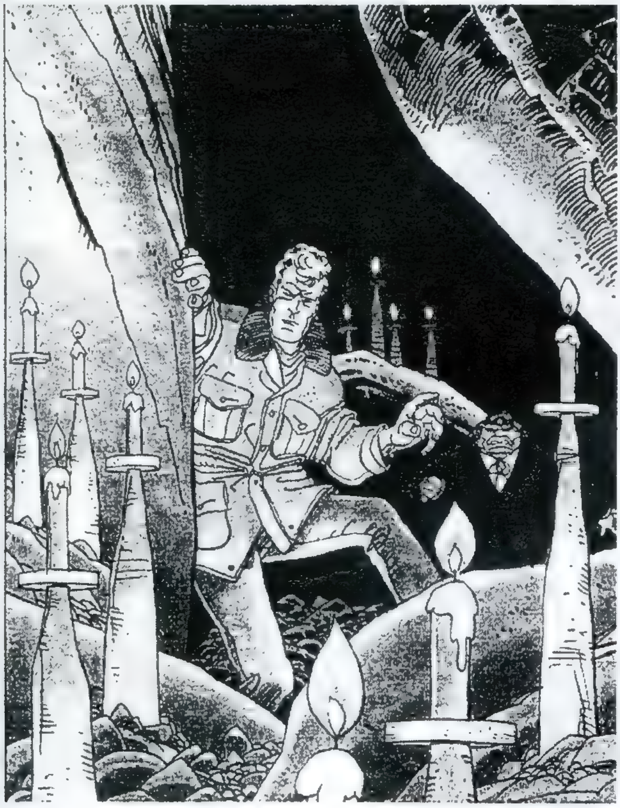

Onbeş yirmi yıldır, İtalya kökenli ancak Amerika söylemli bir çizgi-roman kendine dünya çapında bir okur kitlesi sağlıyor. Bonelli Editore'un hazırladığı Martin Mystere[1]...

Çizgi romanın ana karakteri ismini veren Martin Mystere'dir. Mystere, gündelik olaylara yön veren ya da gündem yaratan bazı olayların altında yatan esrarengiz olaylarla ilgilenen ve bunun da zaten soyadından anlaşılabileceğini söyleyen bir arkeologdur. Tüm maceralarda Mystere'in yanında olan diğer iki ana rol: Mystere'in asistanlığını yapan ve aslen Neanderthal olup Mystere'in zor bela Amerikan vatandaşı yapmış olduğu Java ve Java'dan önce asistanlığın yanında yürüttüğü sevgililik sayesinde nişanlanılıp bir kenara konulan ve kadın hareketleri ya da feminist bakışın inceleneceği yerlerde ki göndermelerde kullanılan kadın karakter Diana Lombard'dır.

Çizgi romanda anlatılan hikayesine göre 1942 doğumlu olan, 23 yaşında, üniversiteyi bitirdikten hemen bir yıl sonra hem öksüz, hem yetim, hem de mirasyedi olan ve yaşamını kibernetik, arkeoloji dallarında çalışmalara adayan bir bilim adamıdır, Martin Mystere. Floransa Güzel sanatlarda birlikte olduğu arkadaşı Sergej Orloff ile Hindistan'a gider ve burada hippie'lerin arayıp da bulamadığı "doğu gizemi" ile karşılaşır. Kut Humi adlı bir bilgeden hayatın anlamını öğrenmelerine ramak kala Kut Humi onlara birer ışın tabancası verir.(Orj. adı: Murchadna) Bu tabancaların biri öldürmekte biri ise sadece bayıltmaktadır. Sadece Martin ve Sergej'in elinde silah olarak kullanılabilen Murchadnalar normalde birer oyuncak kadar zararsızdır. Ve bu iki silahın biri iyi olarak diğeri kötü olarak kullanılacaktır. (tabii ki heyecan artsın diye bayıltan iyiye kalır...) Sergej'in silahı almasından sonra gitgide değişmesi, serüvenlerin genel karakterinin bir parçası olarak iyi ve kötünün zıtlıklar evreninde çatışmasını oluşturur. Sergej, kötülüğün; Martin ise iyiliğin sembolü oluverirler... Ancak bir macerada Sergej Orloff dünyayı kurtarırken, Martin Mystere tipik çizgi-roman kahramanlarına özgü "kusursuz iyi" karakteri yansıtmaz. Bu biraz da Bonelli Editore'ün genel politikası haline gelmiş olan anti-kahramanlık özelliğidir. Bu grup yayınladığı çizgi-romanların hemen hepsinde (özellikle Zagor hariç..) dayak yemekten cinselliğe, alkolden uyuşturucuya kadar insanla olan ilişkisi yadsınamayacak olan her tür kavramı işleyerek "tintin" gibi kusursuz iyi ve hatta yapay bir kahramandan çok bir filmin başrolünü çizer. (Ken Parker, Mister No, Nathan Never gibi...)

Bize bu yıllardan sonra yansıyan maceralarda şimdiye kadar olan bölüm ancak flash- back'ler ile anlatılmaktadır.

Martin, böyle basit anlatılmasının yanı sıra belirgin karakteristik özelliklere sahip bir kahramandır.

Kusursuz bir Amerikalı: Kendisinin de bir macerasında "her amerikan yuppi'sinde olmalı" olarak tarif ettiği(ya da bu şekilde çevrilen) American Express kartı yaşamının vazgeçilmez bir öğesidir. Heyecanlı bir tartışma sırasında kapıyı çalan postacı American Express kartının bordrosunu getirmiş olabilir mesela... Ya da bir okuruyla tanıştığı zaman okuru kendisine bir çok ülkede kitabının satıldığını anımsatırsa o sadece kendisine varan çekler ile ilgilendiğini söyler. İrlanda Cumhuriyetçi Ordusu (IRA) gibi örgütleri silah ve özgürlüğün bir arada olmaması gerektiğini düşündüğü için eleştirir. Bir modern çağ aristokratı olarak sarışın, mavi gözlü ve %80 oranında takım elbiseli bir görüntüye sahiptir.

"Indiana Jones"luk: Her ne kadar kürsü sahibi olup, okulda ders vermeye yanaşmayanlardan da olsa bir bilim adamı ve araştırmacı olan Mystere, tıpkı Indiana Jones gibi maceraya atılmaktan kendini asla alamaz. Zaten arkeolog olmasının verdiği bir keşif heyecanına bir de her tür garipliğin gelip Mystere'i bulması eklenince duramaz.

Amatör ruh: Yıllar yılı Atlantis'in varlığına inanması için yeterli kanıtlar bulup kaybettikten sonra yine bir Atlantis silahı ya da benzeri bir kanıt bulunca bir çocuk gibi sevinmesi, kaybetmediği amatör ruhunun bir ispatı gibidir.

Macintosh hayranlığı: Bir yazar olarak daktiloyu bilgisayarla değiştirmiş olan Mystere, hiç yeri olmasa bile Java'ya telesekreterin çalışma prensiplerini anlatarak bilgi mesajları verir. Bunun yanında disketlerin çalışma prensipleri ya da yararları gibi genel bilgisayar bilgilerinden

[1] *Mystery: gizli anlaşılmaz şey.*

daha özelde Mac bilgisayarlarının iflah olmaz bir hayranıdır. Program yazmaktan yeni çıkan modelleri test etmeye kadar bir çok uğraşla, maceralarında onun özellikle Mac kullandığının altı çizilmektedir. (En son karelerde bilgisayar ekranı görüntüsünde olduğu gibi...)

Gündelik olayların analizinde kimi zaman sistem karşıtı çözümlemelere giden Mystere, tamamen nizami bir adam olmasına rağmen her zaman için şüphecidir. Kanunlara saygısı vardır ama kanun adına iş yaptıklarını söyleyenleri çok fazla sevmez. Biri polis biri CIA kodamanı olan iki büyükbaş arkadaşı vardır ve olaylar devletle ya da devletlerarası ilişkilerle ilgili hale geldiği zamanlarda bu arkadaşlarından yardım alır. İşin içine iyi polis-kötü polis tartışmaları, mafya devlet ilişkileri gibi kavramların karışmaması iyi ve kötünün salt birer gerçeklik olarak çarpışmasının sonucudur. İyinin içinde kötüye, kötünün içinde iyiye yer yoktur.

Maceralardaki eleştirilerinin ana ekseninde Mystere'in, tarihin dokunulmazlığına olan tepkisi ve resmi tarihe duyduğu güvensizlik yatar. Şüphelerini dünya kamuoyu ve bilim dünyasına açıklayamaması, bulduğu kanıtların, çoğu kez kendilerine kara adamlar diyen bir örgüt tarafından yok edilmesi yüzündendir.

Kara adamlar, Martin Mystere'in Tay yayınlarından çıkan büyük albümlerinin ilk sayısında İskenderiye Kütüphanesi'nin saklı kalmış bir odasını yakarlarken manifestolarını açıklarlar. Kara adamlar kendilerini anlatırken varolan resmi tarih anlayışının bugün mevcut olan iktidar yapısının kaynağı olduğunu, bu yüzden tarihin "hep okullarda öğretildiği gibi kalması" gerektiğini ve tarihin akışını değiştirecek her buluşun bu yüzden kendileri tarafından bilinçli olarak yok edildiğini söylerken eklerler: Bugün kara gözlükler ve siyah takım elbiseler ile kara adamlar adını alan örgüt, daha önceki dönemlerde ise engizisyon mahkemeleri ya da benzeri isimlerle anılmıştır.

Birden çok yazar tarafından yazılan Mystere bu yüzden maceralar arası kopukluklar ya da zıtlıklar yaşayabiliyor. Mesela Java bazı maceralarda dilsiz alfabesi ile anlaşırken kimi zaman telepati ile anlaşıyor.

Vampirlerin gerçek yaşam öykülerinden parapsikolojik olaylara dek bir çok konuda olay yaşamış olan Mystere'in senaryolarında yazarların üç ayrı bölümü olduğu söylenebilir. MIT[2] ciler, Atlantis'ciler ve efsaneciler şeklinde fraksiyon benzeri bir ayrıma gidilirse: MIT'ciler, yeni buluşlar ya da tutucu bilim anlayışı eleştirisini Mystere'e yükler. Atlantis'ciler, fıkralardan cocacola'ya her şeyi Atlantis silahı olarak gösterir. Efsaneciler ise var olan efsanelerin gerçek paylarının günümüze yansıması gibi bir bilimkurgu öğeyi işlerler.

Atlantisci'ler etkileri en çok hissedilenlerdir. Konu en ortak konudur. Biraz abartılı bir yapıda olmasının sebebi hükümet politikalarından tarihe mal olarak geçmiş konulara kadar her tür muhalif bakışın bu eksende incelenmesidir. Kara adamlar en çok bu maceralarda yer alırlar.

-- ATLANTİS TEZİ--

Dünya varoluştan sonra yunan mitolojilerini andırır bir görünüm içindedir. İnsanların doğa ile uyum içinde yaşadıkları bir dönem adeta cennetin ta kendisidir. Hırsın

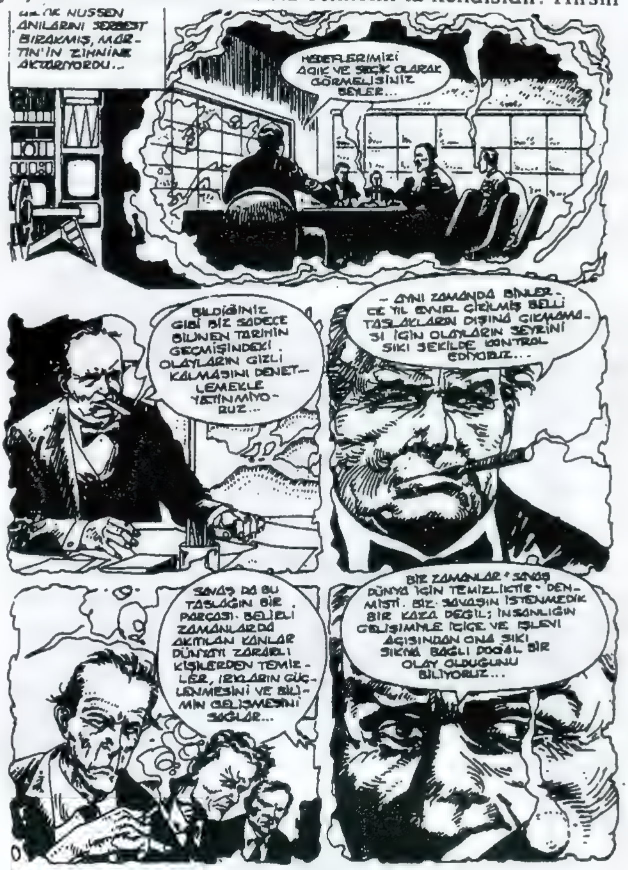

ortaya çıkması ile başlayan sürecin sonunda dünya bugünküne benzer bir döneme girer. İnsanların konuşmaya bile ihtiyaç duymadıkları "Altın Çağ" döneminde uygarlık tarihsel bir gelişim değil tamamen düşünsel bir etkinliktir. Binalar, semboller ve diğer tüm uygarlık göstergelerinin yerinde huzur vardır. Bu anlatım aslında tezi oluşturan yazarların doğaya yönelik özlemlerinin bir yansımasıdır.

Daha sonra bugünkü Homo Sapiens uygarlığının bir özdeşi doğar. sekiz merkezli[3] bir eş dünya, bugünkünden farklı bir harita ve siyasi dağılım içindedir. Kutuplaşmalar siyasi seçimlerden çok efsanelere, beklentilere dayanmaktadır. Yani insana yönelik politikaların o günkü karşılığı toplumsal gelecektir. sekiz merkezden en güçlü ikisi Atlantis ve Mu'dur. Mu ülkesi bugünkü Japonların atası sayılabilecek bir kültürel yapıdadır. Atlantis ise küçük bir gönderme ile Amerika sayılabilse bile aslında tüm Batı uygarlığına ulaşabilecek bir genel yapıdadır. Atlantis ile Mu arasında çıkan bir savaş nükleer silahlara dayanınca insanoğulları yaptıkları hatanın farkına varıp ortak hazırladıkları zaman odalarındaki bilgi ve dökümanlarla kendilerinden sonra gelecek uygarlıklara yol göstermek isterler ama kendi yok oluşlarının önüne geçemez ve geriye kenarda köşede kalmış silahlar, zaman odaları ve piramitler, Nazka düzlüğü çizgileri vb. bazı bugün çözüle-

---

[2] *MIT: Massachutes Institute of Technology.*

Bu merkezlerin sayısının sekiz oluşunun bir eskimo bilim insanının Martin'e bahsetmesi ile sınırlı.

memiş uygarlık sembollerini bırakarak terk-i sahne eylerler.

En sonunda bugünkü tarih başlar; ama bir ufak(!) değişiklikle. Bazı antropologların öne sürdükleri ve Homo Sapiens ırkının Neanderthal insanından bir kaç asır sonra değil en son asrında var olmaları iddiasıyla. Bu da Neanderthal insanının Homo Sapiens tarafından yok edildiği anlamını taşımaktadır. Mystere'in tüm serüvenlerinde resmi tarih anlayışına karşı rahatsızlığı da zaten böylesine iddialı bir tezi destekleyebilmesi içindir.

Tüm tez, bugün var olan sosyo-kültürel, siyasi yapının eleştirisini etliye sütlüye karışmadan yapabilmek için hazırlanmıştır. Bu yüzden efsane ve mitlere meraklı bazı yazarların Merlin, Excalibur konusunda yazdıkları teze sokulamayınca Merlin şizofrenik bir Atlantis'li bilim adamı olmuş, Şövalye Orlando ise onun düşmanı olarak rol almıştır. Megalitler, dünyaya yapılan bir akupunktur tedavisidir.

Bu eksende bir serüven yapısı gündelik yaşama sürekli dipnotlarla yansımak zorunda kalmıştır. Ve Martin Mystere her ne kadar kafasını yaşlanmakla bozsa da bir türlü yaşlanama- makta çünkü zamandan bağımsızmışçasına var olmaktadır. Maceralarda kesin bir öncelik sonralık ilişkisi bulunmamakta, bazı klişe maceralar sıralamaya alınmaktadır. Bu maceraların başında Java ile Martin'in bir araya getiren "Şeffaf Gölgeler Kenti" yer almaktadır.

Bu macerada Tibet'in "gizem"li bir köşesinde bulunan kayıp bir kente "karşı madde"yi bulmaya giden Sergej Orloff. Neanderthal insanlarından oluşan bir kabile ile karşılaşır. Marty Amca ise Orloff'un izini sürmektedir. Orloff, kabiledeki Neanderthallere işkence yaparak karşı maddeyi bulmaya çalışırken Marty Amca şehri bulur. Hollywood sahneleri birbirini kovalar. Mystere, silahını düşürmüş, kendisi de sırt üstü düşmüştür. Orloff Murchadnasını Mystere'e çevirirken, onun bir daha kendisini asla rahatsız edemeyeceğinden bahseder. Tam o anda, daha sonra Marty amcanın Java adıyla nüfusuna yazdıracağı Neanderthal adamı, zincirlerini kıran bir halk gibi iplerinden kurtulup zulmün, yani Orloff'un üstüne atlar ve iyiliğin sembolü Marty Amcayı kurtarır. Bu davranış her ne kadar Marty Amcanın yayın hayatı boyunca Java'ya "atıl kurt" muamelesi çekmesini engellemese de Marty Amca çok sevinmiş, mutlu olmuştur. Çıkan çatışmada doğal olarak salağın biri bir lambayı devirdiği için yangın çıkmıştır. Bu yüzden herkes kaçar. Sergej Orloff'un ancak yarısı kaçabildiği için diğer yarısı yanar. Kirli işlere bulaşmış bir doktor estetik ameliyat yaparak Murchadnasını yanan eline monte eder. Yüzünün ise yarısı bir maske ile kaplanır. Böylece daha bir kötü adam rolüne bürünen Orloff bir de pelerin edinip karakteristik şekline girer. Tüm tez ve serüvenleri gerçekten bağımsız hale getirmek için böylesi bir hikaye rolünü tam anlamıyla oynar. (Ama ben ne fizik ne de meta fizik bilgim yeterli olmadığı için bu karşı maddenin ne olduğunu, yenebilip yenemeyeceğini, eve bir ekmek fazla götürme ihtimalini, Neanderthal insanlarının Homo Sapiensler ile karşılaştıklarında birbirlerine "siz bizim yıllar önce kaybolan düşmanlarımızsınız" deyip demediklerini ve Neanderthallerin neden yaşadıkları yere ortaçağ şiirlerinden seçilmiş karizmasına sahip bir isim seçtiklerini bilemiyorum...)

Savaşın efendileri adlı macera kara adamların 2. manifesto macerasıdır. Ama Atlantis'in a'sı bulunmaz. Üst düzey kara adamlar bir savaş çıkmasının vakti geldiğine inanır ve plan yaparlar. Bir nükleer savaş dünyayı yok etmeyip sadece büyük ülkelerin şehir ve endüstrisini yıkacaktır. Bu da ödenebilecek bir bedel olarak kabul edilir. Anti-komünist amerikan askerlerini gaza getirip, kendi adamlarını kilit noktalara yerleştirerek tüm amerikan savunma birimlerin- de sahte bir Rus füze saldırısı varlığı meydana getirip savaşı çıkarmayı planlarlar. Ama kilit noktadaki adamlardan biri ruh sağlığını kaybeder. Kendini öldürdüğü bir Yahudinin yerine koyan kara adam, gidip Marty amca'dan yardım ister. Olaylar bir edebiyatçıyı kıskandıracak kurguda gelişir ve son anda bir general kaçırılıp (Mystere ve tayfası tarafından) öldürülür (istemeden de olsa) ve savaş engellenir. Kara adamın öldürdüğü Yahudi bir Nazi kaçağının peşinde iken, onun saklandığını sanarak girdiği bir askeri evde saklanan bir adamı öldürür. Adamın, öldürülmesi I. dünya savaşının çıkmasına sebep olan Avusturya veliahdı olduğunu fark eden Yahudi ve arkadaşı o andan itibaren defalarca öldürülmeye çalışılır. Çünkü biraz daha eşeleseler I. Dünya Savaşını kara adamların çıkardığı belli olacaktır. Ve kara adam Yahudiyi öldürür. ama III. Dünya Savaşını çıkarmaya vicdanı el vermeyince psikolojik bir rahatsızlık sonucu kendini öldürdüğü Yahudi sanmaya başlar.

Yukarıda konu ve anlatımı örneklemek amacıyla anlatılan iki maceranın yanında Dorian Gray adlı roman ile birleştirilmiş Dorian Gray Operasyonu, Asterix'in köyündeki Atlantis silahı, Frankenstein'in şatosu, Peter Pan'in Neverland'i gibi klişe eserler ile birleştirmeler ya da göndermeler yapılarak maceralar zenginleştirilmiştir. Entelektüel kesimi hedef kitle olarak gören çizgi-roman, yaptığı eleştirilerini de bu kesimin anlayacağı düzeyden çok uzaklara götürmez.

Borelli Editore, yarattığı karakterlerde genel olarak sistem eleştirisi yapmaktan kaçınmayan ancak çok açık eleştiri yapmaktan ya da çözüme gitmekten çekinen bir kurumdur. Anarşizan bir karakter olan ve modern uygarlıkla sorunları olan Mister No, "Kahraman değil yalnızca sosyalist" diye tanımlanan Ken Parker ya da gelecekten bugünün eleştirisini yapan: nostaljik ve duygusal olmaktan kurtulamamış bir tekno çağı ajanı olan Nathan Never buna örnektir. Mystere'i bunlardan ve diğer çizgi-romanlarda ayıran ana özellikler Asterix'i hatırlatan ülke ve ilişkilerinin anlatımı ya da bir bilim-kurgu okurmuş gibi hissettiren teknik konuların çizgi-roman diline uyarlanmasındaki rahatlık. Eğer bu kadar lafı henüz hiç Mystere okumamışken okuduysanız bence ilk yapmanız gereken biraz para ve şans ile bir sahafa ya da AD yayıncılığın ederinden fazlasına giden baskısı için bir gazeteciye uğramanız...

YAZAN - GİZEN
KAAN DEMİRGELİK
ÇAPAK
?
TOK TOK

Bu Oku!

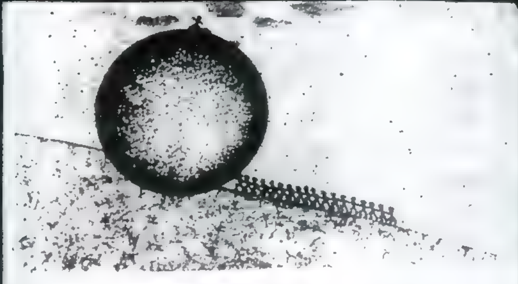

RESİM: 19

Biz şimdi oturduğumuz yerde dünya dönüyor diyoruz. Halbuki ilk insanlar bundan milyonlarca sene evvel dünyayı döndürmek için ne zorluklar çekmişlerdi. İşte mağara devrinde dedelerimizin dünyayı döndürmek için çektikleri zorlukları gösteren bir garavür.

RESİM: 3

Bu resimde görülen Robert Walter adındaki bu Amerikalı vatandaş, bir uçan dairenin geçici anında şu gördüğünüz şekle girdi. California.

Düşündünüz mü? Tamam yani? Sanmıyorum. Bakın şimdi bakın, bakın ne oluyor? Bir göktaşı ile, dünyaya, yüz ışık günlük bir yerden bir göktaşı geldi. Bu göktaşında, bizim gözle göremediğimiz mikroskopla görsek bile tanıyamadığımız bir spor var. Bu futbol, voleybol gibi spor değil. Bu spor bir tohum, organik yapısı olan bir tohum. O, bir başka gezegen olan fazaza dünyaya geldi. Uçtu bir nebata kondu.

RESİM: 16

Ne kadar benzemiyor değil mi? Bu resim kime ait dünyada bilemezsiniz. İllede öbür gezegene gitmeniz lâzım. Hitler gittiği gezegende Tebdil gezerken bu resmi çekilmiştir.

düşünün?

Kuhlar

Hatta, bu ziyaretler günümüzde de sürdürülmektedir.

Fakat, korkunç hayat pahalılığı, harpler ve kadın erkek ilişkilerinin ayarlanamaması yüzünden, bir birine düşmüş insanlar, Tanrıların bu Kağnılarla yaptıkları ziyaretleri görememektedirler.

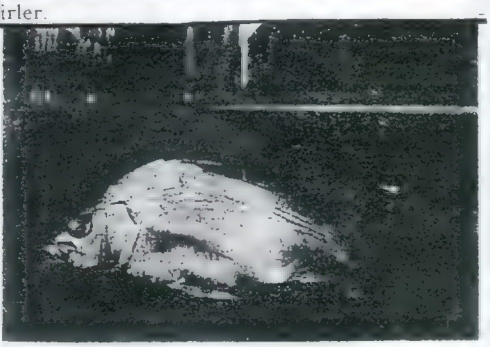

RESİM: 28

Jamaika'da ise deniz üzerinden gelen bir Kağnı tüm denizin balıklarını sokaklara serperek geldiği gibi gittiği yerde meçhul olarak kayıplara karışmıştır. Olaydan hemen sonra oradan geçen Fotoğrafçı Hayderberg sokaklarda şaşkın şaşkın bakınan balıklardan birisinin resmini çekmek fırsatını bulmuştur. Bunu da

saygılar

BAŞAK KİTABEVİ
TANRILARIN KAĞNILARI
NİGNE NAHLİ

Yazan	:	**Nigne NAHLİ**
Dilimize Çeviren	:	**İlhan ENGİN**
Kapak Filmi	:	**Coşar ŞİLLİLER**
Kapak Baskı	:	**Çetin OFSET**
Kapak Düzeni	:	**Başak KİTABEVİ Resim Atölyesi**
Dizgi - Tertip	:	**Altuğ MATBAASI**
Baskı	:	**Zafer MATBAASI**
Cild	:	**Site Mücellithanesi**
Baskı Tarihi	:	**Ocak 1974**

ÜMİT **dua** ÇAGDAŞ

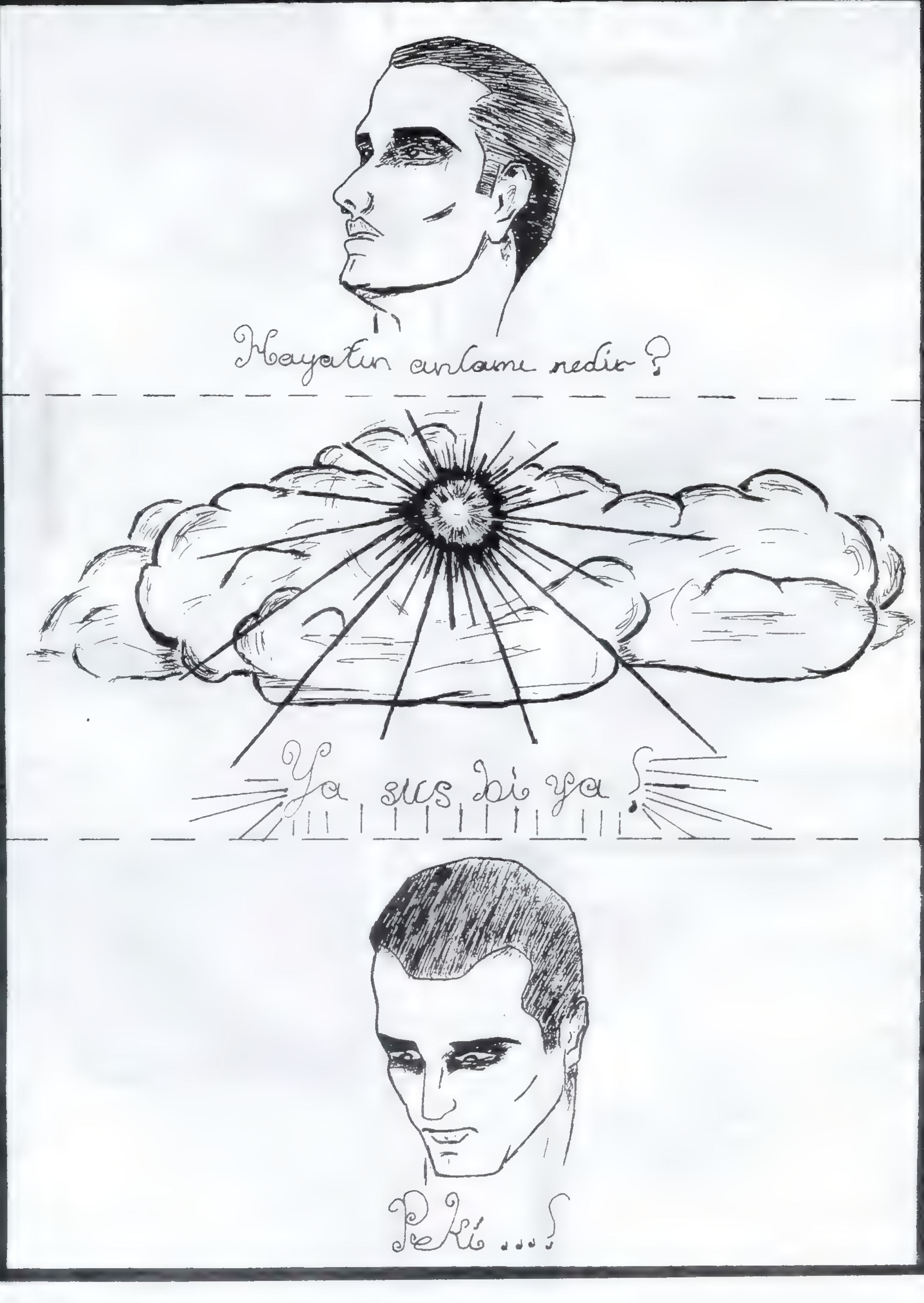

KIZIM DENİZ! YILLARIN OROSPUSUSUN, İLK DEFA PARA ALMADIN!
AMA HERİF DE İYİ SEVİŞTİ!
?
WHUMP...
ONU BULDUK!

MEDEA

SENARYO: ÜMİT KİREÇÇİ
FİKİR/ÇİZEN: GÖKHAN GÖLGE GÖKMEN

ELBİSEM...!
BU İŞTE..
BİR TEK...
SAPIKLARA ALIŞAMADIM.
AMAAN... SİKTİR ET!

İSTE YUVAMA GELDİM.
YUVA DEDİMDE AKLIMA GELDİ...
ARTIK...
GOLUK GOCUĞA KARIŞMANIN ZAMANI GELDİDE GEÇİYOR.
HEP AYNI ERKEKLE NASIL OLUR ACABA?

NİYE BANA GELMEDİN, OROSPU?
HER AKŞAM PARAYI BANA GETİR DEMEDİMMİ?
PARA MARA YOK! HERİFE PARASIZ VERDİM.
BENİM MALIMSIN LAN SEN!
SENİ KÖŞEBAŞINA BAĞLARIM GELEN GEÇENE SEBİL OLURSUN.
BU KAN NEREDEN GELİYOR LAN? BEN ORASINA VURMADIM Kİ?!

LAN...?
ÖNÜMÜ GÖREMİYORUM!
...!
GELEN GEÇEN BAŞIMA VURUYOR!
BU KAN NE?
BEN...

SÜRECEK...

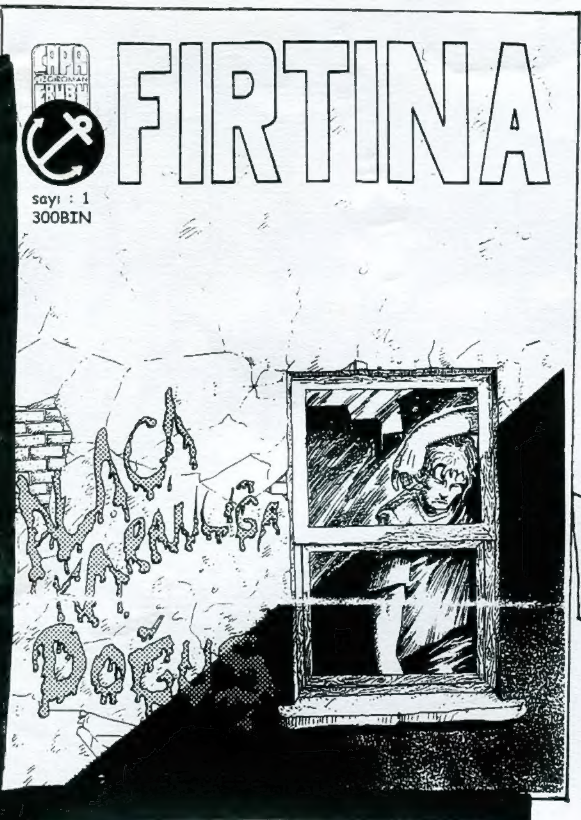

SAYI : 1

SATIŞ NOKTALARINDA

YAZAN-ÇİZEN: HAKAN TACAL

— ÇAPA —

YENİ SAYISI ÇIKTI!

DARKWOOD
1001 ÇİZGİROMAN
Sayı:0 500.000 TL.
KARAOĞLAN
TOLGA
TARKAN
DEHLİZ
KOPUŞ
SÜRGÜN
ZAGOR
ÖZEL AJAN
L-Manyak
ÇAPA
ÇİZGİ ROMAN
SAYI:1 250.000 TL.
ATLANTİS
MARTIN MYSTERE
AYLIK ÇİZGİ ROMAN DERGİSİ
ON ÜÇÜNCÜ İŞARET
ÖRÜMCEK ADAM
SPIDER-MAN
İNSANLIK DOSTLARI
YETMEZ!
KEDİ
SEMPE
GERİ DÖNDÜ
SÜPERMEN
TÜM MEVSİMLER
Jeph Loeb
Tim Sale
HOŞGELDİN TATLIM!
KARŞI EV
Çizgiroman Dergisi
ÇapAK
doğduk
ıngaa!
1. SAYI • İLKBAHAR